

HLAVA 5 – NEŽÁDOUCÍ A VYHOŠŤOVANÉ OSOBY

A. Všeobecně

5.1 Smluvní státy musí za účelem minimalizace přerušení řádného provozu mezinárodního civilního letectví vzájemně spolupracovat při řešení jakýchkoliv odchylek vzniklých při zavádění ustanovení této Hlavy.

5.2 Smluvní státy musí zjednodušit tranzit osob, které byly vyhoštěny z jiného smluvního státu dle ustanovení této Hlavy a rozšířit nutnou spolupráci s provozovatelem (provozovateli) letadla (letadel) a doprovodem při provádění takového vyhoštění.

5.2.1 Během doby, kdy je nežádoucí cestující nebo vyhošťovaná osoba pod dohledem pověřené úřední osoby daného smluvního státu, musí tato úřední osoba zachovat důstojnost vyhošťovaných osob a přijmout taková opatření, aby nebyla jejich důstojnost porušena.

Poznámka: S těmito osobami by mělo být zacházeno v souladu s příslušnými mezinárodními opatřeními, včetně OSN Mezinárodním paktem o občanských a politických právech (UN International Covenant on Civil and Political Rights).

B. Nežádoucí osoby

5.3 Smluvní státy musí neprodleně uvědomit provozovatele letadla, a potvrdit co nejdříve písemně osobu, která byla shledána jako nežádoucí.

Poznámka: Upozornění může být předáno buď písemnou nebo elektronickou formou, např. e-mail.

5.4 Smluvní státy musí prostřednictvím svých státních úřadů dohodnout s provozovatelem letadla časový rámec pro vyhoštění osoby, která byla shledána nežádoucí tak, aby měl provozovatel letadla dostatek času provést vyhoštění osoby prostřednictvím svých služeb nebo zajistit vyhoštění této osoby jiným způsobem.

Poznámka: Toto ustanovení nepřipouští návrat osoby žádající o azyl na území smluvního státu do země, ve které by byl ohrožen její život nebo její svoboda z důvodu rasového, náboženského, národnostního, členství v určitých společenských skupinách nebo politického názoru.

5.5 Smluvní státy musí zajistit vydání příkazu k přepravě, který se týká osoby shledané jako nežádoucí, provozovateli letadla. Příkaz k přepravě musí obsahovat informace o letu, kterým byla taková osoba dopravena a pokud je známo, jméno, věk, pohlaví, a státní příslušnost dotyčné osoby.

5.6 Smluvní státy nařizující přepravu nežádoucí osoby, která ztratila nebo zničila své cestovní doklady, musí doručit průvodní dopis ve formátu uvedeném v Doplňku 9 (1) státním úřadům tranzitního (tranzitních) Státu (Států), přes který (které) bude tato osoba přepravována a/nebo Státu, ve kterém tato osoba zahájila let. Průvodní dopis, příkaz k přepravě a veškeré další informace musí být předány provozovateli letadla nebo v případě doprovázené

osoby doprovodu, který musí být odpovědný za jejich doručení státním úřadům Státu v místě určení.

5.7 Smluvní státy nařizující přepravu nežádoucí osoby, jejíž cestovní doklady byly zadrženy dle ust. 3.33.1, musí doručit průvodní dopis ve formátu uvedeném v Doplňku 9 (2) státním úřadům Státu (Států), přes který (které) bude tato osoba přepravována a/nebo Státu, ve kterém tato osoba zahájila let. Průvodní dopis spolu s kopiemi zadržovaných cestovních dokladů a příkazem k přepravě musí být předány provozovateli letadla nebo v případě doprovázené osoby doprovodu, který musí být odpovědný za jejich doručení státním úřadům Státu v místě určení.

5.8 Smluvní státy, které mají důvod věřit, že by nežádoucí osoba mohla klást odpor proti své přepravě, musí informovat dotyčného provozovatele letadla s dostatečným předstihem před plánovaným odletem, aby mohl učinit protiopatření pro zajištění bezpečnosti letu ve smyslu ochrany mezinárodního civilního letectví před protiprávními činy.

5.9 Provozovatel letadla musí být odpovědný za výlohy spojené s dohledem a péčí o osobu s nedostatečnými doklady od okamžiku, kdy je osoba shledána nežádoucí a vrácena provozovateli letadla k přepravě z daného Státu.

5.9.1 Smluvní stát musí být odpovědný za výlohy spojené s dohledem a péčí o všechny ostatní typy nežádoucích osob, včetně osob, kterým nebyl povolen vstup z důvodu nejasností v dokladech zjištěných kontrolou provozovatele letadla nebo z důvodů jiných, než jsou nedostatečné doklady, od okamžiku, kdy jsou osoby shledány nežádoucími a vráceny provozovateli letadla k vyhoštění z daného Státu.

5.10 Pokud je osoba shledána jako nežádoucí a je vrácena provozovateli letadla k přepravě z území Státu, nesmí být bráněno provozovateli letadla nárokovat od této osoby výlohy spojené s její přepravou.

5.11 Provozovatel letadla musí přepravit nežádoucí osobu:

- a) na místo, odkud přiletěla; nebo
- b) na jakékoliv místo, kde není shledána jako nežádoucí.

5.11.1 V případě potřeby by se měly smluvní státy domluvit s provozovatelem letadla na nejvhodnějším místě, kam má být nežádoucí osoba přepravena.

5.11.2 Pokud se přeprava nežádoucí osoby týká nezletilé osoby bez doprovodu, přepravující stát musí přijmout příslušná opatření, aby zajistil, že v místě odletu, tranzitu a v místě určení jsou přijata vhodná opatření s ohledem na nejlepší zájmy této osoby.

5.12 Smluvní stát musí přijmout k šetření osobu přepravenou ze Státu, kde byla tato osoba shledána

jako nežádoucí, pokud tato osoba zahájila let na jeho území. Smluvní stát nesmí tuto osobu vrátit zpět na území Státu, kde již byla dříve shledána jako nežádoucí.

5.13 Smluvní státy musí přijmout průvodní dopis a ostatní dokumenty doručené na základě ust. 5.6 nebo ust. 5.7 jako dostatečnou dokumentaci pro provedení šetření osoby uvedené v dopisu.

5.14 Smluvní státy nesmí pokutovat provozovatele letadel v případě, že je shledáno, že přilétající osoby a osoby v tranzitu mají neplatné doklady, pokud mohou provozovatelé letadel prokázat, že přijali nutná opatření zajišťující splnění požadavků na dokumentaci těchto osob pro vstup do přijímajícího Státu.

Poznámka: Upozorňuje se na související text v Doc 9303 (Machine Readable Travel Documents and related guidance material) a v Doc 9957 (The Facilitation Manual), kde lze nalézt vysvětlení ohledně nesrovnalostí, kontroly a ověřování pravosti cestovních dokladů.

5.15 Pokud provozovatelé letadel spolupracovali se státními úřady k jejich spokojenosti, například na základě memoranda o porozumění uzavřeného mezi zúčastněnými stranami, při navrhování opatření zabráňujících přepravě nežádoucích osob, měly by smluvní státy prominout pokuty a tresty, které by byly za jiných okolností uplatněny a umožnit přepravu těchto osob na své území.

5.16 Smluvní státy nesmí bránit letadlu provozovatele v odletu v souvislosti s nevyřízeným rozhodnutím o povolení vstupu některého z přilétajících cestujících.

Poznámka: Z tohoto ustanovení může být udělena výjimka v případě občasných letů, nebo pokud má smluvní stát důvod věřit, že na daném letu může být mimořádně vysoký počet nežádoucích osob.

C. Vyhošťované osoby

5.17 Smluvní stát vyhošťující osobu ze svého území musí této osobě doručit rozhodnutí o vyhoštění. Smluvní státy musí sdělit vyhošťované osobě název určeného Státu vyhoštění.

5.18 Smluvní státy musí v případě přepravy vyhoštěných osob ze svého území převzít veškeré závazky, odpovědnost a výlohy spojené s přesunem.

5.18.1 Smluvní státy a provozovatelé letadel by si měli, je-li to proveditelné, vyměnit informace o příslušném kontaktním místě/příslušných kontaktních místech s 24hodinovým provozem, na které/ která by měly být předávány dotazy ohledně vyhošťované osoby.

5.18.2 Pokud se přeprava vyhošťované osoby týká nezletilé osoby bez doprovodu, vyhošťující stát musí přijmout příslušná opatření, aby zajistil, že v místě odletu, tranzitu a v místě určení jsou přijata vhodná opatření s ohledem na nejlepší zájmy této osoby.

5.19 V momentě, kdy smluvní státy spolu s provozovatelem letadla provádějí přepravu vyhošťovaných osob, musí co nejdříve zpřístupnit následující informace, v žádném případě to nesmí být později než 24 hodin před plánovanou dobou odletu:

- a) kopie rozhodnutí o vyhoštění, pokud to povoluje legislativa smluvního státu;
- b) posouzení rizika Státem, které určuje vhodnost vyhošťované osoby pro přesun s doprovodem nebo bez doprovodu, včetně jejího zdravotního stavu a duševní a fyzické způsobilosti k přepravě, její ochoty či neochoty cestovat, vzorců chování a jakékoli anamnézy násilí, a/nebo jakékoliv jiné související informace, které by mohly pomoci provozovateli letadla posoudit riziko ohrožení bezpečnosti letu ve smyslu ochrany mezinárodního civilního letectví před protiprávními činy; a
- c) jména a národnost doprovodu.

Poznámka: Z důvodu souladu mezi standardy pro ochranu mezinárodního civilního letectví před protiprávními činy a standardy pro usnadnění formalit je pozornost zaměřena na použití ustanovení uvedených v Předpisu L 17, Hlava 4.

5.19.1 Provozovatel letadla a/nebo velitel letadla musí mít možnost odmítnout přepravu vyhošťované osoby na konkrétním letu, pokud existují důvodné obavy týkající se bezpečnosti a ochrany příslušného letu.

Poznámka: Viz dokument ICAO Aviation Security Manual (Doc 8973), ust. 12.2.1.3 a 12.2.1.6.

5.19.2 Smluvní státy musí při přijímání opatření pro převoz vyhošťované osoby vzít v úvahu opatření provozovatele letadla, vztahující se k počtu takových osob, které mohou být na daném letu přepravovány.

Poznámka: Smluvní státy mají s provozovatelem letadla konzultovat nevhodnější let nebo alternativní způsob přepravy.

5.20 Pokud je to proveditelné, musí smluvní státy použít při provádění přepravy vyhošťovaných osob do určeného Státu vyhoštění přímé lety bez mezipřistání.

5.21 Smluvní stát musí při předání vyhoštěné osoby k přepravě zajistit, aby provozovatel letadla měl k dispozici všechny oficiální cestovní doklady požadované jakýmkoliv Státem tranzitu a/nebo určeným Státem vyhoštění.

5.22 Smluvní stát musí povolit vstup na své území svým občanům, kteří byli vyhoštěni z jiného Státu.

5.23 Smluvní stát musí dobře uvážit povolení vstupu osoby vyhoštěné z jiného Státu, která je držitelem platného a schváleného dokladu o trvalém pobytu na území tohoto Státu.

5.24 V případě, kdy smluvní státy rozhodnou, že vyhošťovaná osoba musí mít doprovod a trasa cesty zahrnuje mezipřistání v dalším Státě, musí tyto Státy zajistit, aby doprovod zůstal s vyhošťovanou osobou až na konečné místo vyhoštění, pokud nebudou ještě před příletem přijata místními úřady a provozovatelem letadla vhodná alternativní opatření.

D. Zprostředkování výměny cestovních dokladů

5.25 Pokud musí být provedena výměna cestovního dokladu za účelem usnadnění vyhoštění a přijetí nežádoucí osoby v místě určení, musí Stát, který vyhoštění nařizuje, vynaložit maximální úsilí pro získávání tohoto dokladu.

Poznámka: Pro aplikaci tohoto požadavku viz ust. 5.13.

5.26 Smluvní stát musí, pokud je požádán o poskytnutí cestovních dokladů pro usnadnění návratu jednoho ze svých občanů, reagovat v přiměřeně dlouhé době, ne však delší než 30 dní po vznesení požadavku, a to buď vydáním cestovního dokladu, nebo sdělením žádajícímu státu, že tato osoba není občanem daného Státu.

5.27 Smluvní stát nesmí podmiňovat vydání cestovního dokladu podpisem žádosti o jeho vydání danou osobou.

5.28 Pokud smluvní stát rozhodne, že osoba, jejíž cestovní doklady jsou požadovány, je jeho občanem, ale Stát nemůže vydat cestovní pas do 30 dnů od podání žádosti, musí Stát vydat náhradní cestovní doklad, který potvrzuje národnost zúčastněné osoby a je platný pro opakovaný vstup na území tohoto Státu.

5.29 Smluvní stát nesmí odmítnout vydání cestovního dokladu nebo mařit návrat jednoho ze svých občanů rozhodnutím, že tato osoba je bez státní příslušnosti.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO